

Dosarul nr. 2ra-107/23
2-22028048-01-2ra-23012023

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul Briceni) jud. G. Comerzan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Maria Grigoriuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Bucila
împotriva Mariei Grigoriuc cu privire încasarea datoriei și a dobânzii de
întârziere,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 28 februarie 2022, Nicolai Bucila a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Mariei Grigoriuc și lui Vasile Grigoriuc, solicitând încasarea solidară
de la pârâți a datoriei de 1 000 euro, a sumei de 11 000 lei cu titlu de dobândă, a
sumei de 8 978,90 lei cu titlu de dobândă de întârziere, taxa de stat în sumă de 1
211,73 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 17 decembrie 2018 a
împrumutat pârâtei Maria Grigoriuc sumele de 1 000 euro și 17 000 lei, pe un
termen de 3 luni.

În acest sens, Maria Grigoriuc semnat recipisa prin care s-a obligat să-i
restituie banii până la data de 17 martie 2019.

A menționat că ulterior, pârâta i-a restituit suma de 1 000 lei și la data de 20
iulie 2021 suma de 5 000 lei, datoria constituind 1 000 euro și 11 000 lei.

După expirarea termenului stabilit în recipisă, Nicolai a solicitat pârâților
restituirea împrumutului, însă acesta nu a fost restituit.

Astfel, la 28 ianuarie 2022, Nicolai Bucila a expediat în adresa pârâților o
somație, prin care a solicitat să-i restituie integral datoria până la data de 10
februarie 2022.

Reclamantul consideră că împrumutul urmează să fie încasat solidar de la
pârâți, deoarece aceștia sunt în căsătorie, duc o viață comună și au un buget comun,
deci ei formează o familie, iar bunurile dobândite în timpul căsătoriei aparțin
ambilor cu drept de proprietate în devălmășie.

Pârâții răspund cu între patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate de Maria Grigoriuc. Bani împrumutați au fost folosiți în interesul familiei a dus la sporirea bunurilor comune al pârâților.

A menționat că la data de 22 februarie 2022, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, cursul valutar pentru 1 euro constituia 20,4121 lei, deci suma de 1 000 euro împrumutată de pârâți fiind de 20 412 lei și plus 11 000 lei.

În baza calculelor efectuate pe perioada din 18 martie 2019 - 18 martie 2022 pe o perioadă de 3 ani suma totală a dobânzii calculate este de 4 267,10 lei.

Totodată, reieșind din prevederile art.942 alin. (2) din Codul civil, rata dobânzii de întârziere este de 5 puncte procentuale. Suma totală a datoriei în valută națională la momentul adresării în judecată fiind de 31 412 lei X 5% = 1 570,60 lei și X la 3 ani = 4 711,80 lei.

Suma totală a dobânzii de întârziere este de 8 978, 90 lei (4 267,1 + 4 711,8 lei = 8 978,9 lei), care, la fel, urmează a fi încasată solidar de pe pârâți în beneficiul său.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Maria Grigoriuc în beneficiul lui Nicolai Bucila, datoria în sumă de 1 000 euro, sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii conform cursului oficial al BNM și suma de 11 000 lei.

S-a încasat de la Maria Grigoriuc în beneficiul lui Nicolai Bucila, dobânda de întârziere în sumă de 4 266,90 lei.

S-a încasat de la Maria Grigoriuc în beneficiul lui Nicolai Bucila, cheltuielile de judecată în sumă de 3 211,73 lei.

La 17 mai 2022, Maria Grigoriuc a declarat apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, solicitând casarea integrală a acesteia.

Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Maria Grigoriuc și s-a menținut hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a menționat că prima instanță just a stabilit că, recipisa eliberată de Maria Grigoriuc corespunde prevederilor legale și confirmă primirea împrumutului bănesc în sumă de 1 000 euro și 17 000 lei.

Totodată, a menționat că instanța corect a reținut că Vasile Grigoriuc nu este parte a contractului de împrumut din 17 decembrie 2018.

În context, Colegiul instanței de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond, prin care s-a încasat de la Maria Grigoriuc în beneficiul lui Nicolai Bucila suma conform recipisei în mărime de 1 000 euro, sau echivalentul lor în valută națională la momentul executării hotărârii conform cursului oficial al BNM, precum și suma de 11 000 lei.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că, dobânda de întârziere a fost calculată pentru suma de 1 000 euro și 11 000 lei, începând cu data de 18 martie 2018 și până la 28 februarie 2022, în total constituind suma de 4 266,9 lei.

Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii în mărime de 15% pentru 3 luni, prevăzută în recipisa întocmită de către părți, instanța a reținut că prima

instanța a declarat-o nulă, considerând-o într-o relație nerezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei, însă, reclamantul Nicolai Bucila nu a contestat hotărârea, motiv din care, nu s-a expus asupra legalității ei în această parte.

La 28 decembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.103), Maria Grigoriuc a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie dispusă încasarea datoriei în rate și respingerea pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii sale privitor la eșalonarea executării hotărârii, referitor la care nu a putut să se expună la ședința de pregătire a cauzei, care în prima instanță a fost prima și unica.

Dat fiind că pentru ședința de pregătire a cauzei nu avea de prezentat materiale sau probe nu s-a prezentat, dar ignorând prevederile legale, instanța la această primă ședință a pronunțat hotărârea lipsind-o efectiv de posibilitatea de a se apăra.

Instanța de apel asupra acestei chestiuni nu s-a expus, la fel nu s-a expus nici asupra cererii sale de reducere a taxei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentei prin intermediul poștei electronice la 5 decembrie 2022 (f.d.92 verso). Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 28 decembrie 2022, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimatului la 23 ianuarie 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Maria Grigoriuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Maria Grigoriuc.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh